

ශ්‍රී ලංකා ගණකාධිකරණ ශිල්පීය ආයතනය

AA1 විභාගය - 2017 ජූලි

(AA12) ව්‍යාපාර සඳහා ප්‍රමාණාත්මක ක්‍රම

(Quantitative Methods for Business)

2017-07-23

පෙරටරු

[8.45 – 12.00]

- අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් (අවබානයෙන් කියවිය යුතුය):

(1) දි ඇති කාලය : තියෙම සඳහා - විනාඩි 15 දි.

ලිංගර ලියීම සඳහා - පැය 03 දි.

සිංහල නොමැත්තා නොමැත්තා : 10
ප්‍රශ්න ගණන : 06

(2) සියලුම ප්‍රක්ෂේප උපදෙස් යුතු වේ.

(3) ඉල්ලුම් කරන ලද මායායෝලි, එක් හා ප්‍රාග්ධනීය ප්‍රමාණක්, ඔබ වෙත සෙයන ලද පොන්පල උපදෙස් ලියන්න.

(4) ගණනය කිරීම් සහ පෙරටරු අමුණුන්න. උපකුලුපන කියීම් ඇගෙනු, එවා පැහැදිලිව දක්වන්න.

(5) වැඩසටහන් ගෙනරුල් කළ තොගාකී ගණන යන්න ප්‍රමාණක් හා එහි කිරීමට ඉඩ දෙනු ලැබේ.

(6) ගණීතමය වගු සපයනු ලැබේ.

(7) අර්ථකාලීන සින්ග කළ යුතු ත්‍රියා පරික්ෂා ලැයිස්තුව අමුණු ඇත. වාස්ත්‍රවික පරික්ෂණ ප්‍රක්ෂේප හැර අන් සැම ප්‍රක්ෂේපකම කළ යුතු ත්‍රියාවක් යුතු වේ. කළ යුතු ත්‍රියා පරික්ෂා ලැයිස්තුවේ එම ත්‍රියාව සඳහා දි ඇති අර්ථකාලීන ප්‍රක්ෂේප කරගෙන අයදුම්කරුවන් රිසින් ප්‍රක්ෂේප සඳහා අවසාන උපදෙස් යුතුය.

(8) සුඟා ප්‍රතිකාලීන ඇතුළු ඇත.

(9) තොගු 100 දි.

A කොටස

වාස්ත්‍රවික පරික්ෂණ ප්‍රශ්න (OTQs)

අත්‍යවාර්ය ප්‍රශ්න පෙනෙලුව (15) ක්.

(මුළු ලකුණු 40)

01 වන ප්‍රශ්නය

ඇත 1.1 සේට 1.10 දක්වා ඇති ප්‍රශ්න සඳහා වචනම් සුදුසු උපදෙස් පොන්රය තොරන්න. තොරාගත් උපදෙස් පොන්රයට අදාළ ඇති ප්‍රශ්න ඇතිය සමඟ ඔබේ උපදෙස් පොන්ර ලියන්න.

$$1.1 \quad 2(4x - 5) = 3x$$

ඉහත සම්කරණයේ “ x ” හි අගය වන්නේ:

(1) 2

(2) 5

(3) 10

(4) 3

(ලකුණු 03)

1.2 9% බැඟින් වූ වාර්ෂික වැළැපාලී අනුපාතිකයක් යටතේ රු.140,000/- ක මූදලක් පුද්ගලයෙකු තොර ලබාගෙන ඇත. වර්ෂ දෙකකින් පසු ඔහු විසින් ආපසු ගෙවිය යුතු මූල්‍ය මූදල වන්නේ:

(1) රු.152,600/- (2) රු.165,200/- (3) රු.166,334/- (4) රු.306,334/-.

(ලකුණු 03)

1.3 2015 වර්ෂයේ X සන්නාමයේ මෝටර් රථයක මිල රු. මිලයන 22 ක් වූ අතර, එය 2016 වර්ෂයේදී රු. මිලයන 30 ක් විය. 2015 වර්ෂය, පාද වර්ෂය (base year) ලෙස සලකමින් 2016 වර්ෂයේදී X සන්නාමයේ මෝටර් රථයක මිල සාපේක්ෂකය (price relative) වන්නේ (ආයතන්ගම පුරුණ සාහුවට):

- (1) 77% කි. (2) 136% කි. (3) 100% කි. (4) 78% කි. (ලක්ෂණ 03)

1.4 දර්ගක අංකවලට අදාළව පහත දැක්වෙන ප්‍රකාශ සලකා බලන්න:

- (a) දර්ගක අංකවලට සංඛ්‍යා අගයන් ගත හැකිය.
 (b) දර්ගක අංක 100 ව වඩා අඩුවිය හැකිය.
 (c) දර්ගක අංකය ගණනය කිරීමට පාද කාලච්චේදය යොදා ගති.

ඉහත සඳහන් ඒවා අනුරෙන්, නිවැරදි ප්‍රකාශනයන් වන්නේ:

- (1) (a) සහ (b) පමණි. (2) (b) සහ (c) පමණි.
 (3) (a) සහ (c) පමණි. (4) ඉහත සඳහන් සියල්ලම වේ. (ලක්ෂණ 03)

1.5 පහත සඳහන් සිද්ධි යුගල අනුරෙන්, ස්වායන්ත් (independent) යුගලය වන්නේ කුමක් ඇ?

- (1) වෙනස් ලෙනතරියි විකවිපත් දෙකකින් අනුයාත ත්‍යාග (දිනුම්) දෙකක් දිනා ගැනීම.
 (2) විශාල ආදායමක් ඉපැයිම සහ විශාල ආදායම බඳු ප්‍රමාණයක් ගෙවීම.
 (3) බිමතින් රිය පැදැවීම සහ හඳුනී අනුරුකත මූහුණදීම.
 (4) ඉහත සඳහන් සියල්ලම වේ. (ලක්ෂණ 03)

1.6 සමාගමක කළමනාකරණ කමිටුව, පසුගිය වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය පිරිවැය (Total Cost - TC) ත්‍රිතය,

$$TC = q^2 - 20q + 1,000 \text{ ලෙස, තද්‍යාගෙන ඇත.}$$

පසුගිය වර්ෂය සඳහා සමාගමේ ආන්තික පිරිවැය (Marginal Cost - MC) ත්‍රිතය වන්නේ:

- (1) $MC = 2q + 20$ (2) $MC = 2q^2 - 20q + 1,000$
 (3) $MC = 2q - 20$ (4) $MC = 2q^2 - 20q - 1,000$ (ලක්ෂණ 03)

1.7 විගණක සමාගමක පූහුණුව ලබන්නන් 12 දෙනෙකුගේ සාමාන්‍ය බර කිලෝගුම් 52 කි. මෙම පූහුණුව ලබන්නන් 12 දෙනෙකුගේ සහ කළමනාකරුගේ සාමාන්‍ය බර කිලෝගුම් 53.5 කි.

කළමනාකරුගේ බර වන්නේ:

- (1) කිලෝගුම් 52.75 කි. (2) කිලෝගුම් 52 කි.
 (3) කිලෝගුම් 65 කි. (4) කිලෝගුම් 71.5 කි. (ලක්ෂණ 03)

- 1.8 ශේහයෙකු හට පහත දැක්වෙන දත්ත සඳහා ජාලරේඛක් (histogram) ඇදීමට අවශ්‍යව තිබේ. එහෙත්, පහත පෙන්වන වගාවේ X සහ Y සඳහා සංඛ්‍යා ගණනය කිරීමට ඔහුට අමතක වෙයි:

ගණනය සඳහා ලකුණු	ශේහයෙකු සංඛ්‍යාව	ගලපන ලද සංඛ්‍යාතය
35 - 40	25	75
40 - 50	30	X
50 - 65	26	26
65 - 80	15	Y
80 - 100	04	03

ජාලරේඛය ඇදීම සඳහා X සහ Y වල අගයන් වන්නේ:

$$\left[\text{දැනිය : } \text{ගලපන ලද සංඛ්‍යාතය} = \frac{\text{පන්ති සංඛ්‍යාතය}}{\text{සිතා පන්ති පර්තය}} \times \text{පොදු පන්ති පර්තය} \right]$$

(1) $X = 45, Y = 15$

(2) $X = 15, Y = 45$

(3) $X = 15, Y = 40$

(4) $X = 30, Y = 25$

(ලකුණු 03)

- 1.9 නිවසක් රු.480,000/- ක වාර්ෂික කුලිය මත වර්ෂ 3 කට බදු දී ඇතේ. කුලිය, එක් එක් වර්ෂය අවසානයේදී ගෙවනු ලැබේ.

10% වාර්ෂික පොලි අනුපාතිකය යටතේ, මූල බදු කුලියේ වර්තමාන අගය (present value) වන්නේ:
(දායාන්තම රුපියලට)

(1) රු.1,584,000/- (2) රු.1,440,000/- (3) රු.1,193,280/- (4) රු.1,312,800/-

(ලකුණු 03)

- 1.10 සමාගමක් විසින් තම සුබසාධන කටයුතු සඳහා ලොනරයි වික්ව 100,000 ක් විකුණන ලද අතර, ත්‍යාගවල වටිනාකම සඳහා සම්ඟාවනා ව්‍යාප්තිය පහත සඳහන් පරිදී විය:

ත්‍යාගයේ වටිනාකම (රු.)	සම්ඟාවනාව
1,000	0.05
250	0.03
50	0.02
0	0.90

දැහැ ව්‍යාප්තිය මත පදනම්ව, ත්‍යාගයේ අපේක්ෂිත වටිනාකම (expected value) වන්නේ:

(1) රු.50/- කි. (2) රු.51/- කි. (3) රු.58.50 කි. (4) රු.100/- කි.

(ලකුණු 03)

1.11 සේ 1.13 දක්වා පෙන්න වලට උග්‍රතර ලිවීම සඳහා පහන සඳහන් තොරතුරු සහ වගුව භාවිත කරන්න. ඔබගේ උග්‍රතර පෙන්න ඇතියද සමඟ ඔබේ උග්‍රතර පොනේ ලියන්න.

පසුගිය වර්ෂයේදී රුපවාහිනී යන්ත්‍රයක් (TV) මිලදී ගැනීමට කිසියම් පැවුලක් සැලසුම්කර තිබුණේද යන්න සහ එම වර්ෂය තුළ ඔබුත් ඇත්ත වශයෙන්ම රුපවාහිනී යන්ත්‍රයක් මිලදී ගෙන තිබුණේ ද යන්න දැනගැනීම සඳහා පැවුල් 1,000ක් සම්බන්ධයෙන් සම්ක්ෂණයක් පවත්වන ලදී. සම්ක්ෂණයේ සොයාගැනීම් පහත වගුවේ දැක්වේ:

රුපවාහිනී යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීමට සැලසුම් කිරීම	රුපවාහිනී යන්ත්‍රයක් ඇත්ත වශයෙන්ම මිලදී ගැන් පැවුල සංඛ්‍යාව		
	මවි	නැත	එකතුව
මවි	200	50	250
නැත	100	650	750
එකතුව	300	700	1,000

1.11 පැවුලක් රුපවාහිනී යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීමට සැලසුම් කිරීමේ සම්භාවිතාව ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02)

1.12 රුපවාහිනී යන්ත්‍රයක් මිලදී ගැනීමට සැලසුම් කර තිබූ පැවුලක් ඇත්ත වශයෙන්ම රුපවාහිනී යන්ත්‍රයක් මිලදී ගෙන තිබීමේ සම්භාවිතාව ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02)

1.13 පැවුලක් ඇත්ත වශයෙන්ම රුපවාහිනී යන්ත්‍රයක් මිලදී ගෙන තිබීමේ සම්භාවිතාව ගණනය කරන්න. (ලකුණු 02)

පහන සඳහන් එක් එක් ප්‍රකාශනය් සන්න හෝ අසන්න යන්න සඳහන් කරන්න. සන්න හෝ අසන්න යන්න පෙන්න ඇතිය සමඟ ඔබේ උග්‍රතර පොනේ ලියන්න.

1.14 ලාභ උපරිමකරණ ලක්ෂණයේදී, ආන්තික පිරිවැය (MC) ආන්තික ආදායමට (MR) සමාන වේ. (ලකුණු 02)

1.15 ව්‍යාපෘතියක අභ්‍යන්තර එලදා අනුපාතිකය [Internal Rate of Return (IRR)] යනු ව්‍යාපෘතියේ ගුද්ධ වර්තමාන අගය [Net Present Value (NPV)] ගුන්‍ය වන පොලී අනුපාතිකයයි. (ලකුණු 02)

B කොටස

අනිවාර්ය ප්‍රශ්න හතර (04) ක්.

(මුළු ලක්ෂණ 40)

02 වන ප්‍රශ්නය

නිෂ්පාදන සමාගමක එක්තරා නිෂ්පාදනයක් සඳහා පහත සඳහන් පිරිවැය ත්‍රිතය සහ ඉල්ලුම් ත්‍රිතය පවතී:

$$\text{පිරිවැය ත්‍රිතය} \quad C_{(x)} = 300x + 4,800$$

$$\text{ඉල්ලුම් ත්‍රිතය} \quad P = -2x + 500$$

මෙහි "x" යනු ප්‍රමාණය වන අතර, "P" යනු උක්කයක මිල වේ.

බෙදින් කළ යුතු දූ:

- (a) මුළු ආදායම් ත්‍රිතය [Total Revenue (TR) Function] හඳුනා දක්වන්න. (ලක්ෂණ 02)
- (b) සමවිශේෂන ප්‍රමාණය (break-even quantity) ගණනය කරන්න. (ලක්ෂණ 03)
- (c) ලාභ ත්‍රිතය (profit function) හඳුනා දක්වන්න. (ලක්ෂණ 02)
- (d) ලාභය උපරිම කරනු ලබන ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න. (ලක්ෂණ 03)

(මුළු ලක්ෂණ 10)

03 වන ප්‍රශ්නය

වර්ප 8 ක් සඳහා සමාගමක් විසින් දරන ලද ප්‍රවාරණ පිරිවැය සහ එක් වර්පයට අදාළ විකුණුම් ආදායම පහත වගුවේ පෙන්වා ඇතේ:

ප්‍රවාරණ පිරිවැය (x) (රු. මිලියන වලින)	1	3	5	7	9	10	12	14
විකුණුම් ආදායම (y) (රු. මිලියන වලින)	3	7	10	13	16	21	26	32

පහත සඳහන් සංඛ්‍යාවන්ද ගණනය කර ඇතේ:

$$\sum x = 61$$

$$\sum y = 128$$

$$\sum xy = 1,279$$

$$\sum x^2 = 605$$

$$\sum y^2 = 2,724$$

බෙදින් කළ යුතු දූ:

- (a) x හි පම්මත අපගමනය (standard deviation) ගණනය කරන්න. (ලක්ෂණ 03)
- (b) (i) x සහ y අතර සහසම්බන්ධතා සංග්‍රහකය (correlation coefficient) ගණනය කරන්න. (ලක්ෂණ 05)
- (ii) ප්‍රවාරණ පිරිවැය සහ විකුණුම් ආදායම අතර සම්බන්ධතාවය හඳුනා දක්වන්න. (ලක්ෂණ 02)

(මුළු ලක්ෂණ 10)

04 වන ප්‍රශ්නය

අධ්‍යාපන ආයතනයක ගිණුයන් පස් දෙනෙකු ඔවුන්ගේ විභාගයේදී ලබාගත් ප්‍රතිචල පහත වගවේ දක්වේ:

ගිණුය	යෝග්‍යතා පරික්ෂණය සඳහා ලබාගත් ලකුණු (X)	ප්‍රායෝගික ප්‍රතිච්චව සඳහා ලබාගත් ලකුණු (Y)	X^2	XY
A	60	70	3,600	4,200
B	90	88	8,100	7,920
C	76	69	5,776	5,244
D	97	72	9,409	6,984
E	50	63	2,500	3,150
	$\sum x = 373$	$\sum y = 362$	$\sum x^2 = 29,385$	$\sum xy = 27,498$

එබ විසින් කළ යුතු දූ:

- (a) ඉහත තොරතුරු භාවිත කරමින් $y = a + bx$ මගින් දක්වනු ලබන ප්‍රතිපායන රේඛාව (regression line), හැඳුනා දැක්වන්න. (ලකුණු 07)
- (b) ගිණුයෙකු යෝග්‍යතා පරික්ෂණය සඳහා ලකුණු 85 ක් ලබා තිබුණේ නම්, ප්‍රායෝගික ප්‍රතිච්චව වැඩසටහන සඳහා ලබාගැනීමට අපේක්ෂිත ලකුණු ප්‍රමාණය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 03) (මුළු ලකුණු 10)

05 වන ප්‍රශ්නය

- (a) රු.50,000/- ක මූදලක් වාර්ෂික වැළැ පොලිය මත වර්ෂ 6 ක කාලපරිච්ඡේදයක් සඳහා ජයට දීමෙන් 6 වන වර්ෂය අවසානයේදී රු.107,180/- ක් ලැබී තිබුණේ.
- වැළැපොලි අනුපාතිකය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 03)

- (b) සිමාසයින ඩතාවි පොදු සමාගම සංඛ්‍යාක මූලක (digital printing) ව්‍යාපාරයට ප්‍රවේශවීමට සැලුසුම් කරමින් සිටි. ව්‍යාපාතියේ මූලික පිරිවැය රු.500,000/- ක්. රේඛා වර්ෂ 5 සඳහා ව්‍යාපාතියෙන් අපේක්ෂිත මූදල් ගළා එම් පහත පරිදි වේ:

වර්ෂය	1	2	3	4	5
මූදල ගළාප්‍රමා (රු.)	200,000	180,000	150,000	50,000	10,000

සමාගමේ ප්‍රාග්ධන පිරිවැය (වට්ටම් සාකච්ඡා) වර්ෂයකට 11% කි.

එබ විසින් කළ යුතු දූ:

- (i) ව්‍යාපාතියේ ගුද්ධ වර්තමාන අගය (Net Present Value - NPV) ගණනය කරන්න. (ලකුණු 06)
- (ii) ව්‍යාපාතිය නිර්දේශ කළ හැකිදැයී සඳහන් කරන්න. (ලකුණු 01) (මුළු ලකුණු 10)

C කොටස

අතිවාර්යය ප්‍රශ්න එක (01) කි.

(මුළු ලක්ෂණ 20)

06 වන ප්‍රශ්නය

- (A) පහත සඳහන් සමගාමී සමිකරණයන් ඔබ වෙත සපයා දී ඇතේ:

$$6x + 2y = 40$$

$$3x + 5y = 40$$

මබ විසින් කළ යුතු දූ:

x සහ y හි අයෙන් ගණනය කරන්න.

(ලක්ෂණ 04)

- (B) කමිස, කළුයම් සහ ගැබුම් යන අයිතම තුනෙහි, 2010 සහ 2017 වර්ෂ සඳහා, මිල සහ ප්‍රමාණ පහත වගවේ දැක්වේ:

අයිතමය	ප්‍රමාණය (ල්කක වලින්)		ල්කකයක මිල (රු.)	
	2010 (q ₀)	2017 (q ₁)	2010 (p ₀)	2017 (p ₁)
කමිස	10	15	1,000	1,200
කළුයම්	5	8	2,000	2,500
ගැබුම්	100	120	500	550

මබ විසින් කළ යුතු දූ:

2010 පාද වර්ෂය ලෙස සලකා, 2017 වර්ෂය සඳහා ප්‍රමාණ පාදක හරින දුර්ගය (ලැස්පියරේග් ප්‍රමාණ දුර්ගය) ගණනය කරන්න.

(ලක්ෂණ 05)

- (C) විශාල පරිමාණයේ යන්ත් නිෂ්පාදනයෙහි ඔහුගේ දෙශීක වික්ණුම් විශ්ලේෂණයක නිරත වූ අතර, කිසිදු වික්ණීමක් සිදු නොවීමේ සම්භාවිතාව 20% ක් බවද, ඒකක එකක් පමණක් වික්ණීමේ සම්භාවිතාව 40% ක් බවද, ඒකක දෙකක් වික්ණීමේ සම්භාවිතාව 30% ක් බවද සහ ඒකක තුනක් වික්ණීමේ සම්භාවිතාව 10% ක් බවද යොයාගන්නා ලදී.

මබ විසින් කළ යුතු දූ:

(a) දිනකට වික්ණන ලද අපේක්ෂිත යන්ත් ගණනය ගණනය කරන්න.

(ලක්ෂණ 03)

(b) දිනකට වික්ණන ලද යන්ත් ගණනේ විවෘතාවය ගණනය කරන්න.

(ලක්ෂණ 03)

- (D) කර්මාන්තාලාවක නිෂ්පාදනය දැහස් ගණනින් පහත වගවේ දක්වා ඇත:

වර්ෂය	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
නිෂ්පාදනය (000)	70	74	89	88	84	89	100

මබ විසින් කළ යුතු දූ:

වර්ෂ 2010 සිට 2016 දක්වා කාලපරිච්ඡය තුළ නිෂ්පාදන උපනතිය (trend) වර්ෂ 3 ක වල මධ්‍යක (moving averages) භාවිතයෙන් ගණනය කරන්න.

(ලක්ෂණ 05)

(මුළු ලක්ෂණ 20)

කළ යුතු ක්‍රියා පරීක්ෂා ලැයිස්තුව

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
01 මට්ටම අවබෝධය වැදගත් තොරතුරු ආවර්ථනය සහ පැහැදිලි කිරීම.	නිරවත්තය කරන්න	ස්වභාවය, විපය පෙළය හෝ තොරුම නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කිරීම.
	අදින්ත	හැඩයක් හෝ රුපසටහනක් ගෙන හැර දැක්වීම.
	හඳුනා දක්වන්න	යමක් මතා සැලැකිලුමත් විමක්ත් අනතුරුව හඳුනා ගැනීම හෝ තහවුරු කිරීම හෝ තොරු ගැනීම.
	ලැයිස්තුගත කරන්න	විස්තර කිරීමක් තොරව අදාළ කරුණු එකින් එක වෙනයෙන් ලියා දැක්වීම.
	සම්බන්ධ කරන්න	තාර්කික හෝ හේතු කාරක සම්බන්ධතාවය පෙන්නුම් කිරීම හෝ තහවුරු කිරීම.
	සඳහන් කරන්න	යමක් සේවිර ලෙස පැහැදිලිව ප්‍රකාශ කිරීම.
	ගණනය කරන්න	ගණීතමය ගණනය කිරීම.
	විමසන්න	අවසන් නිශ්චිතයකට පිවිසීම සඳහා විවිධ පැනිකව තරකාතුකුලව සවිස්තරව පරීක්ෂා කිරීම.
	පැහැදිලි කරන්න	අදාළ කරුණු සවිස්තරණමකට දැක්වීම.
	අර්ථකාත්තය කරන්න	අවබෝධයට පහසු සූපුරුදු පද මගින් අර්ථය ඉදිරිපත් කිරීම.
	හඳුනාගත්ත	සෙවීමෙන් හෝ ප්‍රයත්ත දැරීමෙන් නිශ්චිතයකට එළුම්.
	සටහන් කරන්න	අදාළ කරුණු විස්තරාත්මකව සටහන් කිරීම.
	සාරාංශගත කරන්න	කරුණු වශයෙන් හෝ සාබානා වශයෙන් ප්‍රධාන කරුණු කෙටියෙන් දැක්වීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
02 මට්ටම භාවිතය ඉගෙනාගත් පසුබීම තොවන පසුබීමක දැනුම භාවිත කිරීම / සංවාන ගැටළු විසඳීම.	භාවිත කරන්න	ප්‍රයෝගිකව භාවිතයේ යොදාන්න.
	නක්සේරු කරන්න	වට්නාකම, ස්වභාවය, හැකියාව හෝ ගුණාත්මක බව තිරණය කරන්න.
	ප්‍රදරුණාත්තය කරන්න	සුවිශේෂී ලෙස උදාහරණ සමග ඔප්පු කරන්න.
	ප්‍රස්තාර දක්වන්න	ප්‍රස්තාර මගින් නියෝග්තතය කරන්න.
	පිළියෙළ කරන්න	දී ඇති විස්තර සැලැස්මකට ගොනු කිරීම.
	ප්‍රමුඛතා දක්වන්න	වැදගත්කම, අනුමිලිවෙළ අනුව දක්වන්න.
	සයදන්න	තවත් දෙයක් සමග සංගත වේදුයි බැලීම.
	විසදන්න	ගණනය කිරීම හා / හෝ පැහැදිලි කිරීම හරහා විසඳුම් සෙවීම.

දැනුම් ක්‍රියාවලිය	ක්‍රියා ලැයිස්තුව	ක්‍රියා තීර්වන
03 මට්ටම විශ්ලේෂණය අදහස් අනර සම්බන්ධතා ගොඩනගා සමාන අසමානතා බැලීම / විවෘත ගැටළු විසඳීම.	විශ්ලේෂණය කරන්න	විසඳුම් හෝ ප්‍රතිඵලය තිරණය කිරීම පිණීස විස්තරාත්මකව පරීක්ෂා කරන්න.
	සමානකම් බලන්න	සමානකම් සොයා ගැනීම පිණීස පරීක්ෂා කිරීම.
	අසමානතා බලන්න	අසමානතා හෝ වෙනස්කම් සෙවීම පිණීස පරීක්ෂා කිරීම.
	වෙනස්කොට දක්වන්න	යමක් තවෙකෙකින් වෙනස්කොට දක්වන දැනුනා ගැනීම.
	සැකිලුක් සේ දක්වන්න	සුවිශේෂී ලක්ෂණ සාරාංශ කොට දැක්වීම.

සුතු පත්‍රිකා

ගණීතමය මූලධර්ම:

වර්ගේ සමිකරණ:

$$ax^2 + bx + c = 0 \quad \text{යන වර්ගේ සමිකරණයෙහි මූල}$$

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \quad \text{මගින් දෙනු ලබයි.}$$

සමාන්තර ග්‍රේනී:

සමාන්තර ග්‍රේනීයක මූල් පද:

$$n \text{ හි එක්‍යය } S = \frac{n}{2} \{ 2a + (n-1)d \}$$

ගණෝන්තර ග්‍රේනී:

ගණෝන්තර ග්‍රේනීයක මූල් පද n හි එක්‍යය:

$$S = a \frac{\{r^n - 1\}}{\{r-1\}} \quad r > 1 \quad \text{නම්,}$$

$$S = a \frac{\{1-r^n\}}{\{1-r\}} \quad r < 1 \quad \text{නම්,}$$

$$S = na \quad r = 1 \quad \text{නම්,}$$

ප්‍රමාණාත්මක මූල්:

සුදු පොලීය:

$$S = X (1 + nr)$$

වැඩ් පොලීය:

$$S = X \{1 + r\}^n$$

වට්ටම් කිරීම:

$$\text{වට්ටමාන අයය} = \text{අනාගත අයය} \times \frac{1}{(1+r)^n}$$

උකයක ආපසු ගෙවීම:

$$A = \frac{SR^n(R-1)}{\{R^n - 1\}}$$

ප්‍රහාන්තර එළඳුයිනා අනුපාතය:

$$IRR = \frac{[N_1 r_2 - N_2 r_1]}{[N_1 - N_2]} \%$$

හෝ

$$IRR = a\% + \frac{NPV_A}{[NPV_A - NPV_B]} (b - a)\%$$

සංඛ්‍යාත්මක විස්තරාත්මක මිණුම:

මධ්‍යයනා \bar{x} :

$$\begin{aligned} \text{අසුමුහින දත්ත සඳහා:} & \quad \frac{\Sigma x}{n} \\ \text{සමුහින දත්ත සඳහා:} & \quad \frac{\Sigma fx}{\Sigma f} \end{aligned}$$

සම්මත අපගමනය S :

අසුමුහින දත්ත සඳහා:

$$\sqrt{\frac{\sum(x - \bar{x})^2}{n}} \quad \text{හෝ} \quad \sqrt{\frac{\sum x^2}{n} - \bar{x}^2}$$

සමුහින දත්ත සඳහා:

$$\sqrt{\frac{\sum f(x - \bar{x})^2}{\sum f}} \quad \text{හෝ} \quad \sqrt{\frac{\sum fx^2}{\sum f} - \bar{x}^2}$$

විවෘතතා සංග්‍රහකය (CV):

$$\frac{\text{සම්මත අපගමනය}}{\text{මධ්‍යයනය}} = \frac{\sigma}{\bar{x}} \times 100$$

ප්‍රමාණාත්මක විවෘතයන් දෙකක් සැස්දීම:

ප්‍රමාණාත්මක විවෘතයන් දෙකක් සැස්දීම:

සහස්‍රන්දේ සහස්‍රන්දනා සංග්‍රහකය:

සහස්‍රන්දනා සංග්‍රහකය (r):

$$\frac{[n \sum xy - \sum x \sum y]}{\sqrt{[n \sum x^2 - (\sum x)^2] \times [n \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

ප්‍රතිපායන සංග්‍රහකයන් (a සහ b):

$$b = \frac{[n \sum xy - \sum x \sum y]}{[n \sum x^2 - (\sum x)^2]}$$

$$a = \bar{y} - b \bar{x}$$

ආර්ථික විවෘතයන් කාලෝචිත්වයක් පූරු සැසදීම

දේශගත අංක:

$$\text{මිල සාපේශක්සය} = \frac{p_1}{p_0} \times 100$$

$$\text{ප්‍රමාණ සාපේශක්සය} = \frac{q_1}{q_0} \times 100$$

$$\text{ඇගය සාපේශක්සය} = \frac{v_1}{v_0} \times 100$$

$$\text{සරල සමාඟාර මිල දේශගතය} = \frac{\sum p_1}{\sum p_0} \times 100$$

$$\text{සරල සමාඟාර ප්‍රමාණ දේශගතය} = \frac{\sum q_1}{\sum q_0} \times 100$$

$$\text{සාමාන්‍ය මිල සාපේශක්සය} = \frac{1}{n} \sum \frac{p_1}{p_0} \times 100$$

$$\text{සාමාන්‍ය ප්‍රමාණ සාපේශක්සය} = \frac{1}{n} \sum \frac{q_1}{q_0} \times 100$$

හරින සමාඟාර දේශගතයන්

1) **පෙනුම් හරින / ලැයිස්ටියර්ගේ:**

$$\text{මිල දේශගතය} = \frac{\sum p_1 q_0}{\sum p_0 q_0} \times 100$$

$$\text{ප්‍රමාණ දේශගතය} = \frac{\sum q_1 p_0}{\sum q_0 p_0} \times 100$$

2) **සැලකන හරින / පාපේගේ:**

$$\text{මිල දේශගතය} = \frac{\sum p_1 q_1}{\sum p_0 q_1} \times 100$$

$$\text{ප්‍රමාණ දේශගතය} = \frac{\sum q_1 p_1}{\sum q_0 p_1} \times 100$$

3) **සම්මත හරින**

$$\text{මිල දේශගතය} = \frac{\sum p_1 w}{\sum p_0 w} \times 100$$

$$\text{ප්‍රමාණ දේශගතය} = \frac{\sum q_1 w}{\sum q_0 w} \times 100$$

හරින සාමාන්‍ය සාපේශක්සය

$$\text{මිල දේශගතය} = \frac{\sum [w \times I_p]}{\sum w} \times 100$$

$$\text{ප්‍රමාණ දේශගතය} = \frac{\sum [w \times I_q]}{\sum w} \times 100$$

කාල ගෞරී:

ආකලන ආකෘතිය : $Y = T + S + C + R$

ගුණන ආකෘතිය : $Y = T \times S \times C \times R$

ක්‍රුක සහ සම්භාවනාවය

U - මේලය; AUB මගින් අවයව දෙවනාවක් හාවිත නොකර A කුලකයේත්, B කුලකයේත් ඇති අවයව වල එකතුව නිරුපණය කරයි.

∩ - පේශනය; A∩B මගින් A සහ B කුලක දෙකෙහිම ඇති අවයව අර්ථකතනය කරයි.

P (A) - A තුළ සිද්ධියේ සම්භාවනාවය

P (A/B) - B තුළ සිද්ධිය සිදුව ඇති අවස්ථාවක A තුළ, සිද්ධිය සිදුවීමේ සම්භාවනාවය

පොද නිති:

$$P (A \cup B) = P (A) + P (B) - P (A \cap B)$$

$$P (A/B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

විවිධ සයම්භාවි විවෘතයක අපේක්ෂිත ඇගය සහ විවෘතනාවය:

$$E(X) = \sum (\text{probability} \times \text{pay off}) = \sum p \times x$$

$$VAR(X) = \sum px^2 - (\sum px)^2$$

ප්‍රමත ව්‍යාප්තිය:

$$Z = \frac{x - \mu}{\sigma}$$